

Gudbrandsdalens Sorenskriverembeter -1731

Sør-Gudbrandsdal Tingbok nr. 3 (1666)

I JESU Naffn

Vingnes i Fåberg 26.2.1666, fol. 1a:

Anno 1666 den 26 Februarij forssamlede Paa Wingnes, Offuuerende Weluisse Her Laugmand Jens Bang, sambt Kong: Maytt: fogedt Frederich Daidssen, som effter medgiffuen Commission att selge Hans Maytt: Jorder her i Gulbrantzdallen, Neruerende her ibm: En deell aff Cronens Bønder, sambt aff Laugrettit effterschr:

Olluff Reedstad
Olluff Liussgaard
Johannes Bache

Samuell Kircherud
Tomes Kastrud och
Hans Wingnes.

Dernest liudeligen for Retten for Thilsteeduerende Almue oplest effterschr: den Høye Øffrigheds Breffuer.

Salg av krongods i Fåberg:

1. Her Stadtholder Welb: Gyldenløwes Breff, oc fuldmagtt Thill Weluisse Her Laugmand Jens Bang oc Niels Bentzen Kong: May: forrige fogedt offr Hadeland oc Walders fogderj, saadant Cronens goetz effter denne tilstillede Designation og ser Instruction at affhende, mens effter som Niels Bentzen formedelst suaghed iche her kand Comparere, haffuer hand i sin stedt befuldmechtigett K: M: fogidt Frerich Daidssen, Breffuet Daterit Aggersshuus den 25 January 1666.

2. Disligst: Hans Exell: Befalling till fogden Frederich Daidssen, sambt Lenssmender oc alle paa de steeder boende, att giøre dennem till Kong: May: tjeneste aller Vnderdaanigste muelig Assistentz. Daterit Aggersshuus den 25 January 1666.

3. Dernest oplest Instruxen paa forskr: goetz forretningen samme breff Dater: Aggersshuus den 16 January 1666.

Er daa først opbraabt oc opbøden Scheggestad som findis paa instruction indførtt, oc aff Niels Tolder begiertt, Huilchet hand nu ved sit breff haffuer igienkaldett, Dater: Christian: den 10 Februar: 1666, Huilchett gaard schylder 1/2 hud oc 18 mrk. fisch, daa er samme gaard Besidderen, tilbøden, oc hand sig Excuserer iche er ved Penge, oc findis samme gaard vdlagt i Rytterleg i dett 3, Tredie Leg, som bj quarter: anslagen till 2 dlr. oc 23 s. Dernest er hand opbøden till huem der meste Penge will giffue. Oc er der ingen kommen att biüde paa den, Mens Capitein Rechuin biüder for den hafftrediesindtiuffue Rdl, oc er ingen kommen at byde mere.

Dernest er opbøden Jørstad som schylder aarligen Halffanden Huud oc 2 Bissmer Pund oc vj mrk Fisch, Studtzhoffued som schylder 9 Schind oc 18 mrk Fisch, Sundplatzen som schylder 1/2 huud, Kiertlie Enge Platz derunder j Schind, Disse forskr: Jorder begerer Mandhafftig Capitein Rechuin til kiøbs, oc efftersom ingen anden wille kiøbe dem, oc biüder derfor 200 Rdl. den gandsche almue tilstaar, der till befindis ingen Nøttig schouv Vden till gaards Nytte, oc er en Ringe fischerj, naar Gud giffir sine gaffuer. Mens til Sundplatzen er gandsche ingen schouv, Vden hand schall haffue det med hans Naboers forloff. Dernest opbøden Lillehammer med Detz Vnderliggende Brug, 2 Querner med itt Engeland till fieldtz, huilch: schylder tilsammen 2 Huder oc 1 schind.

Dernest Wingnes det er 1/2 hud med Vnderliggende Ødegaard, oc er ingen kommet at biüde nogett paa den, mens Hans Exell: Her Stadtholder nu biüder 40 Rdlr.

Dernest er fremkommen Samuell Kircherud som begerer till kiøbs sin paaboende Platz Kircherud som schylder Aarligen i Landschyld 3 schind, oc biüder derfor 20 Rdl. Dernest almuen tilspurt om till samme Platz er nogen serdelis Herlighed, dertill gaffue almuen gienssuar iche att were, mens effter Mandens egen bekiendelsse tilstaar Schou(?) att saae 2 1/2 Tønde, Widere er ingen fremkommen, att tilhandle sig aff Hans May: Jorde Platzer till.

oo 00 oo

Mælum i Fåberg 17.3.1666, fol. 6a:

Anno 1666 den 17 Martij Allmindelig Sagefaldtz Thing paa Mellem Thingstuffue i Faaberg, offueruende Hans Kong: May: fogedt Friderich Daudssen, thilmed offueruende Bonde Lenssmand Hans Mellem, sambt aff Laugrettitt effterschr:

Thor Onnssem	Peder Randgaard
Bottolff Nøsterli	Amund Jørstad
Erich Fliflett	Jens Oudenhuus
Olle Flychstad	Christen Jørstad
Samuell Kircherud	Hans Wingnes och
Arne Lien	Halduor Snachoell

Statlige tinglysninger:

Bleff forskr: aff laugrettet tilspurt, om nogen aff dennem war beslechtet eller bessuogret thill Niels Siffrud, huortill dj suarede Nej, Dernest er offentligt oplest for retten for den Meenige Almue Effterschr: den Høye Øffrigh: Breffuer.

1. Welb: Erich Banner Krigs Commissar Sønden fieldtz, Dater: Wernøe Kloster d: 3 February 66, Detz kortelig Indhold thill fogden: Att hand paa hans K: M: veigne anbefalles, dett almuen straxen uden forssømmelsse, Balerne og Waarene, paa de steder huor de tilform haffuer weret bliffuer oprettet, att de strax kand were Reede at brende, saauelssom forschaffer dennem døchtig gruer, med huis meere.

2. Dernest er oplest hans Kong: May: Naadigste Trøchte Breff om en deell Magazin thill flodens Vdrustning, Dater: paa den Kong: Residentz udj Kiøbenhaffn den 16 February Anno 1666.

3. Forordning om Vdschreffning i Norge, oc huorledes med de Vdschreffne Soldatter forholdis schall samme Trøchte Placcat oc Copia aff Originalen aff Slodtzlouvens forualter Hans Jacob Schort med eigen Haand Vnderschreffuitt. Dater: Kiøbenhaffn den 27. Januarij Ao. 1666.

4. Hans Exell: Herr Stadtholders ordre oc Befalling thill fogden, Aggersshus den 19 Januarij 1666, Att fogden tilschichis Copia aff hans May: Naadigste Schattebreff for Neruerende Aar, dernest schatten at oppeberge, Dater: paa dett Kong: Residentz Vdj Kiøbenhaffn den 3 Januarij 1666.

5. Dernest oplest en antegnelse fraa Schatkammerett i Kiøbenhaffn, Vidimerit aff Nicolao Orloff huorudinden paafordris forhøyelsse aff Rytter oc schüdtzferdtz Schatter, all aduenant effter den maade leilendingschatten betallis fraa Ao: 63 oc till 66.

Fogden effter schüdtzforordning tilholtt almuen at holde Broer oc Alfar Weye ferdig oc dersom herudj scheer nogen forssømmelsse, daa dj vedkommende derfor at straffis, som Hans May: offuertredere.

Bruks- og eiendomsrett til ødegården Nerholen under Bleken:

Ædell oc Mandhafftig Capitein Rechuin Ved en Rigens Citation Dater: Aggersshus den 19 Octobris Ao 65, huormed hand i rette fordrer Niels Siffrud, hannem tiltallende, for hand sig

haffuer vnderstoet i mange aar at bruge en Ødegaard, som hand formener at vere Blegens Egedeller oc der beuisse om hand haffde nogen adkombst Breffue oc andre Documenter paa forbemte: ødegaard, huorimed hand sig achter med att forsuare oc befrie. Item loed Welbemte: Capitein oplesse hans Fuldmagtt Vdgiffuett aff Welb: Olluff Rytter Dater: Oussbygaard den 28 Augustj 1665, Vnder hans egen Haand oc Zignett.

Her Capitein haffuer frembeschitt aff Niels Siffrud huis Breffuer oc adkombst hand till samme ødegaard kunde haffue sig till befrielsse, Huorimod Niels Siffrud møtte i Rette oc loed oplesse effterschr: breffuer. For det første j gammell kiøbebreff Vdsteed oc beseglett aff Olle Kragbøell, Gulbrand Brattland, oc Reer Solberg, Anno Domini 1590 Effter dess vidløfftiger Indhold det Jøren Ingbrets: haffr giort Jordeschiffte paa hans Hustrue Marritte Hogenssdater vegne med Erlig Mand Knud Erichs: med en hudschyld liggendis i Siffrud i Faaberg effter detz videre formelding.

Dernest loed hand oplesse itt Welbeseglett Pergamentz Breff Vnder schriffueren oc 6 Mendz forssegling, Huorudj Peder och Engelbrett Olssonner paa deris eegen oc deris Søstere Sønners vegne, haffr soldt oc schødt oc affhendt fraa dem oc Deris arffuinger En halffhud Odelsgoetz liggende i Siffrud, Naar hand ved Døden affaltt, Thill bemte: drengs Fader Niels Olss: effter samme breffs videre formelding oc Indhold, samme breff Dater: 12 Martij 1649.

Iligemaade loed oplesse itt Breff med schriffuerens oc Sechs Mendz forssegling Vnder Dater: Jørstad tingstuffue den 3 Martij 1643 dett Peder Grønlij, oc Peder Hollen i Gudtzdall effter en beschichelsse for retten hermede oc bekiende, haffue werit hoes Peder Woellen tilforne, boede i Gudtzdall som for nogen tidt haffuer soldt fraa sig oc sine arffuinger oc thill Niels Siffrud i Faaberg oc hans arffuinger halffpartt i Siffrud oc halffpartt i Alffsberig, som er regnit for en hudgoetz effter detz videre formelding.

Widere Odelsbreffr haffde Indsteffnte Niels Siffrud iche i Rette att indlegge, oc udj disse nu for retten indlagde breffuer, findis iche den paasteffnte Ødegaard, som kaldis Nederhoellen Neffntt eller Specificeret.

Bleff tilspurtt forne: indsteffnte Niels Siffrud om hand haffde noget andet sig med att forsuare, uden den heffd hand oc hans formand sig paaberaaber huortill Niels suarede Nej, oc formeente sig den heffd att were hans hiemell, Huorimod Her Capitein suarede oc formeentte, den heffde iche att were Loulig, heldst effterdj dj iche, effter Louven, deris adkombst med Breff oc Segell beuissar.

Capitein Rechuin tilspurde indsteffntte Niels om hand io iche tilstaar, att haffue giort loulig arrest oc forbud paa dett høe, som paa omtuistende ødegaard afflett war forleeden høst, oc dett indtill sagens widere vdgang, Efftersom hand allerede tilforne med Rigens steffning, Sagen i Retten haffde giort anhengig, huorimod Niels hand suarede, hans Nød oc trang dreff hannem till att tage samme høe till sine Creaturis Vnderholdning, oc kunde iche benechte arresten, io at vere giortt som forskreffuitt staar.

Huorimod Capitein Rechuin suarede det Niels Siffrud iche billigens kand sige det hans nød oc fortrang hannem tildreff, att bryde den giorde arrest mens sadant mere at vere giort aff fortred, efftersom Capitein Rechuin hannem schall haffue tilbødet, med høe oc foder till sine Creatur at ville Vndsette, om hand det behøffde, paa det den giorde arrest kunde haffue sin tilbørlig Respect oc sagens ordentlige fortrang, dett Niels Siffrud nu iche kunde benechtte.

Indsteffnte Niels beraaber sig att ville føre Prouff, huorimod att S. Capitein suarede iche denne gang vere steffntt, at høre paa samme Prouff, Mens Efftersom i denne tuistige Sag behøffuis goed betenchende, er den optagen Effter Parternis Samtøche thill den 28 April førstkommende paa den omtuistende Ødegaard, huor daa en huer sine Vidnisbyrd effter forgaende oc loulig steffnemaall haffuer at frembføre, oc daa at gaes effter Norgis Louv huis Rett er.

Hardhendt handtering av en tjener på Hove:

Fogden haffde ved B: Lensmandz steffnemaall for retten lade Citere Siffuer Ingbrets. Hoffuind for en Offuerlast hand haffuer øffuet paa en sin tiener, Jacob Laurss. effter derom hans schriffelige Klagemaall, med derpaa tegnede Prouff, huilchet altsammen her for retten liüdeligen er oplest, Widere kunde dj intedt for retten i den Sag forretagis, formedelst bulder oc allarm meenige Almue herpaa tingstuffuen anfangede, huorfor retten motte ophøre, effter fogden beklagede sig ingen gehør eller liüde aff almuen haffue kunde.

oo 00 oo

Mælum i Fåberg 11.6.1666, fol. 28b:

Anno 1666 den 11 Junij Almindelig Sagefaldtz ting paa Mellem i Faaberg, Offueruerende hans Kong: May: Fogedt Friderich Daudissen, sambt aff Laugrettit effterschr:

Haldur Snaghoell
Peder Kirtlj
Joen Tollessrud

Olle Gilleberg
Christen Fliflett oc
Tomes Kastrud

Statlige tinglysninger:

Dernest er for Retten oplest alle den Høye Øffrigheds Breffuer for Meenige thingsøgte Almue, lige som i Ringeboe, Øier oc Gudtzdals Prestegield oc Tingstuffuer er publiceret, Dernest haffuer fogden lade almuen forstandige Hans Exell: Her Stadholders vilge att were, det ingen Ryttere maa oc schall tage nogen første bøxell, aff deris assignerede gaarder, men naar slig Bøxell falder, den aff Kongens fogidt opbergis, oc derfor at giøre Regenschab.

Søskenskjøte på Ersgård med Bu:

Torger Hagensen Erssgaard loed for retten oplesse itt Schiødebreff, Belangende Bottolf Hagenssen sambt Anne Hagensdaatter, som selger deris Broder Torger Erssgaard En Huud oc To schind med en Ødegaard kaldis Bue, fraa dennem oc deris arffuinger till æuig Odelseie Vryggeligen att forbliffue, oc fornøyett en huer aff dennem, effter deris eigen begiering fyldest oc fulduerd, den mindste Penge oc meste som i deris kiøb kom, oc giffuett Bottolf Hagenssen Treduffue Rdlr. Iligemaade Anne Hagenssdaatter Thiuffue Rdl. effter breffuidtz videre formelding. Dater: Erssgaard den 2. Nouembr: 1665.

oo 00 oo

Mælum i Fåberg 24.10.1666, fol. 38b:

Anno 1666 den 24 Octobris Allmindelig Thing paa Mellem i Faaberg, Offueruerende Hans Kong: May: fogedt Friderich Daudissen hans fuldmechtig Jens Suendtzen, med B: Lenssmand Hans Mellem, samt aff Laugrettit effterschr:

Ole Ingbretssen Hoffuind
Christoffer Korssrud
Effuind Børstad

Holm Aarlj
Peder Kirtlj
Erich Fliflett

Fogdens Fuldmechtig Jens Suendtzen for Retten tilspurde Meenige tingssøgte Almue om Jens Matzen forrige Kong: May: fogedt her i Gulbrandtzdallen, hand haffuer kiøfft Slachterfee hoes dennem och vere Vbetalt, till dett Kong: Arffuehussis Arffue Hyldings

fornødenhed in Anno 1661, Huortill den Meenige Almue suarede, att hand aldeelis intedt hoes dennem haffuer bekommit, eller oc derfor vere schyldig, dereffter begierede Jens Suendtzen paa bemte: Jens Matzens veigne schriffelig tingsuinde begierende.

oo 00 oo

Mælum i Fåberg 25.10.1666, fol. 39a:

Den 25 Octobris (1666) Allmindelig Thing paa Mellem i Faaberg, Offueruerende Hans Kong: May: Fogedt Friderich Daidssen Hans fuldmechtig Jens Suendtzen, med B:Lenssmand Hans Mellem, aff Laugrettit effterschr:

Olluff Ingbretss: Hoffuind	Holm Aarlj
Christoffer Korssrud	Peder Kirtlj
Effuind Bjørstad	Erich Fliflett

Er intedt for retten passerit Vden fogdens fuldmechtig annammede den Kongelig Resterende Schatt og Rettighed.

oo 00 oo

Mælum i Fåberg 17.12.1666, fol. 41a:

Anno 1666 den 17 Decembris Thing paa Mellem i Faaberg, Offueruerendis Hans Kong: May: Fogidt Friderich Daidssen Hans fuldmechtig, Jens Suendtzen, med B: Lenssmand Hans Mellem, sambt aff Laugrettit effterschr:

Arne Gustum	Ammund Jørstad
Thore Dall	Joen Tollessrud och
Mortten ibm:	Thore Onsem

Er daa for den Meenige Tingalmue liüdeligen for retten oplest Tuende Hans Exell: Breffuer, etc: lige som paa Moshus Tingstuffue findis noterit etc:
Item oplest Copia aff Her Stadholders Breff angaende Weiernis præparation och Broernis ferdig giørelsse. Dat: Agersshus d: 9 Octobr: 66.

Søskenskjøte på Arlien:

Item loed Holm Aarlj oplesse for retten Itt Schødebreff Dater: Mellem den 11 Junij effter korteste Indhold, dett hans Søstrer Sissell, Gunnell, Anne och Ingeborig Johanssdøttre, med deris Mendz Consentz selger och schøder fraa dennem och deris Arffuinger Otte schindz goedtz beliggende i gaarden Aarlj, att forbliffue offuenbemte: Holm Aarlj hans Børn och arffuinger till æuig Odelseie. Huilchet deris Mender och nu tilstaar, sant at vere effter forschr: Schiødebreffuitz Indhold etc:

Gavebrev på Snakhol:

Halduor Snackhoell loed for retten oplesse itt gaffuebreff, Acterit Snaghoell den 15 Decemb: 66, dett kortteste Meening hand giffuer sin Hustrue Tiend Och Fierding gaffue i land och løssøre, Saauelsom Hans Hustrue Anne Anderssdaatter i lige maade, Och huilchen den anden offuerleffuer, det fuldkommeligen effter den andens død at lade Vdschiffte oc sig Vfeilbar att tilholde, effter Louven, Act: b: 22 Cap:

Fiskevarpet Kosten ødelagt av flom:

Fogdens fuldmchtig Jens Suentzen, effter Torben Smitzstads begiering tilspurde Meenige Tingsøgte Almue, om dem var beuist att den fischuarp som kaldis Kosten som er en Huud schyld, huilchet forskr: Torben beretter att were i disse Aaringer forderffuitt aff Elffuen, formedelst den store Wandflom seeniste forleden med steene och Jord were opøret, saa den er gandsche Vdøchtig och forderffuitt, Huortill den Meenige Almue gaff till gienssuar, dennem Joe war beuist och saa i Sandhed were, att were megit forderffuitt, derom frembstillde hand 2 Mend for retten Nemblig Ingbrett Nordhoffuind oc Erich Lilleberg, som her paa giorde Bogeræd, huoreffter hand begierde Tinguinde.

Tilbud om overtagelse av førstebyggselen på Huse:

Knud Joenssen fremkom for retten tilbød Ellef Husse 20 Rdlr. som bleff paa Tingbordett optaltt, Vdj første Bøxell, och dj andre Resterende Penge erbød hand sig till, at giffue forskr: Elleff Husse, Naar som hand beuiste entten med hans Bøxell Zeddel, eller loulig Vinder, huis mere Penge hand haffuer widere giffuet, for gaarden Husse i Bøxell, och bemtte: Elleff Husse ville dem iche annamme, och derfor paa rettens vegne bleff forskr: 20 dlr. nedsett hoes Lenssmanden Hans Mellem.

oo 00 oo